

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2011. október 20. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

V É G Z É S T :

A testi sértés büntette miatt vádlott (neve) ellen indított büntetőügyben a **Csongrád Megyei Bíróság** 2011. május 13. napján kihirdetett **3.B.338/2011/6.** számú ítéletét

h e l y b e n h a g y j a

azzal, hogy a cselekmény **a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütközik és a (2) bekezdése szerint minősül.**

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült **3.350.-(háromezer-háromszázötven) Ft** büntügyi költség megfizetésére az államnak, a Csongrád Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

Megállapítja, hogy a vádlott személyi igazolványának száma: **szig. szám.**

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét a Btk. 170. § (2) bekezdése szerinti testi sértés büntetében állapította meg. Ezért 120 óra fizikai munkakörben letöltendő közérdekű munkára ítélte azzal, hogy 1 napi közérdekű munkának 6 óra munkavégzés felel meg, melyet a vádlott hetenként legalább 1 napon, a heti pihenőnapon vagy szabadidejében, díjazás nélkül köteles elvégezni. Amennyiben ennek önként nem tesz eleget, úgy a közérdekű munka, illetve annak hátralévő részébe fogházban letöltendő szabadságvesztés lép, amely esetben 6 óra közérdekű munkának 1 nap szabadságvesztés felel meg. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és kötelezte a vádlottat a felmerült büntügyi költség viselésére.

Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott védője jelentett be fellebbezést, elsődlegesen jogos védelem címén történő felmentés, másodlagosan enyhítés - próbára bocsátás alkalmazása - végett.

A fellebbviteli főügyészség Bf.225/2011/1/II. számú átiratában az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen a felmentésre, illetőleg a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezését részletesen indokolta. A jogos védelem megállapítását célzó indítványát arra alapította, hogy álláspontja szerint a sértett volt az, aki magatartásával provokálta a vádlottat. E körben arra hivatkozott, hogy a sértett a vádlott tiltása ellenére lépett be a vádlott ingatlanára, majd a vádlott és a sértett között kibontakozott szóváltás hevében a vádlott alappal gondolta azt, hogy a sértett támadólag kíván vele szemben fellépni.

Az enyhítésre irányuló fellebbezés körében nagyobb nyomatékkel kérte figyelembe venni azt, hogy a vádlott a büntetőeljárás során közreműködő volt, segítette a hatóság munkáját, a bűncselekmény elkövetését megbánta, büntetlen előéletű és krónikus betegsége miatt folyamatos orvosi kezelésre szorul. Ezért vele szemben próbára bocsátás alkalmazását indítványozta arra is figyelemmel, hogy családfenntartóként a folyamatosan végzett mezőgazdasági munka mellett nem tudná a közérdekű munkavégzést is teljesíteni.

Az ítélőtábla a fellebbezést minden tekintetben alaptalannak tartotta.

A másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdése szerint eljárva a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges és lehetséges körben lefolytatta. Ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve részletesen kihallgatta mind a vádlottat, mind a sértettet, illetőleg a bűncselekmény elkövetését megelőzően jelen volt **(tanú neve)** tanút. Az elsőfokú bíróság a szakértői vélemények közötti ellentmondásokat illetően a tárgyaláson részletesen meghallgatta dr. **(1. sz. szakértő neve)** és dr. **(2. sz. szakértő neve)** igazságügyi orvosszakértőket is. A szakértők a vádlott, illetőleg a sértett vallomásának ismeretében egybehangzóan nyilatkozták, hogy a bántalmazás módja nem volt alkalmas súlyosabb, így életveszélyes sérülés előidézésére. A minősítést egyébként fellebbezés sem támadta.

Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben is körültekintően megvizsgálta. Részletes és meggyőző indokát adta annak, hogy a vádlotti vallomással szemben miért a sértett vallomását fogadta el a tényállás megállapításánál. A mindvégig következetes, ellentmondásmentes sértetti vallomást a szakértői vélemények is alátámasztották.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg, ami irányadó volt a másodfokú felülbírálat során. A tényállást a másodfokú bíróság kizárólag annyiban helyesbítette, hogy az elsőfokú ítélet 2. oldal utolsó bekezdésében nyilvánvalóan elírás folytán „a **vádlottal** szembefordult” mondatrész helyesen „a **sértettel** szembefordult” mondatrésznek felel meg.

Itt helyesbíti a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet jogi indokolásának 5. oldal 4. bekezdését is, amelyből a nem tagadószó kimaradt. A helyesbített mondatrész a következő: „ebben az esetben az ütés az agykoponyát **nem**, csupán az arckoponyát érte volna el”.

A vádlott jogos védelem címén történő felmentésére irányuló védelmi fellebbezés lényegében a bizonyítékok mérlegelését támadja. Azt sérelmezi, hogy az elsőfokú bíróság a vádlotti vallomással szemben a sértett vallomására alapította ítéleti tényállását. A másodfokú eljárásban is irányadónak tekintett történeti tényállás ugyanis nem tartalmazza azokat a védelmi állításokat, hogy a sértett a vádlott tiltása ellenére lépett be a vádlott ingatlanára, továbbá azt sem, hogy a szóváltás hevében a sértett volt az, aki támadólag lépett fel a vádlottal szemben. Mindezekkel csak az ítélet jogi indokolásában mint a vádlott védekezésével foglalkozik az elsőfokú bíróság. Mint ahogy a másodfokú bíróság erre már utalt, ezzel a védekezéssel szemben a sértett vallomását fogadta el az elsőfokú bíróság. Ennek okáról pedig jogi indokolásában logikusan és iratszerűen is számot adott.

Megjegyzi az ítélőtábla, hogy még ha el is fogadta volna az elsőfokú bíróság a védelem által hivatkozott körülményeket, a jogos védelem megállapításának abban az esetben sem lett volna helye. A jogos védelmi helyzet ugyanis a jogtalan támadással vagy az azzal való közvetlen fenyegetéssel veszi kezdetét. Márpedig az a körülmény, hogy a sértett - esetleg - a vádlott tiltása ellenére megy be a vádlotti ingatlanba, önmagában nem minősül közvetlen támadásnak vagy az azzal való közvetlen fenyegetésnek. Az pedig, hogy a szóváltás során mindkét fél indulatos, szintén nem nyújt még kellő alapot egy esetleges támadás vagy azzal való közvetlen fenyegetés megállapítására. Nem merült fel adat az eljárás során arra, hogy a sértett - a bemenetelkor vagy a vita során - akárcsak felemelte volna fenyegetőleg a kezét a vádlott irányába.

Mindezek alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a vádlott volt az, aki a jogtalanság talajára lépett már azzal, hogy a szóváltás során egy alkalommal ököllel megütötte a sértett fejét. Töretlen a bírói gyakorlat, hogy a teljes eseménysort folyamatában kell vizsgálni. Ezért nem hivatkozhat alappal a vádlott a jogos védelmi

helyzetre, hiszen jogtalan magatartásával ő volt az, aki a sértett későbbi magatartását kiprovokálta, majd annak lezárásaként a sértett felé sújtott az ásóval.

A bizonyítékok mérlegelése az azokat közvetlenül észlelő elsőfokú bíróság feladata. Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban nincs törvényi lehetőség a bizonyítékok eltérő mérlegelésére, ezért az ezt támadó fellebbezés eredményre nem vezethetett.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére. A bűncselekmény minősítésének jogszabályi alapja azonban helyesbítésre szorul. A Btk. 170. §-ában részletezett testi sértés bűncselekményének alapesete az (1) bekezdés szerinti könnyű testi sértés vétsége. Az irányadó bírói gyakorlat a (2) bekezdés szerinti súlyos testi sértés büntettét minősített esetnek tekinti. A 61/2008. BK vélemény 3. pontja szerint a bűncselekmény megnevezése után zárójelben fel kell tüntetni a bűncselekmény alapesetének - s ha megvalósult, minősített esetének - törvényi tényállását (diszpozícióját) és büntetési tételét meghatározó törvényi rendelkezéseket. Az ítélet tábla erre figyelemmel pontosította a bűncselekmény jogszabályi hivatkozását, mind az ügydöntő határozat rendelkező részét, mind a jogi indokolást illetően.

A jogi indokolást emellett a következőkkel tartotta szükségesnek kiegészíteni:

A vádlott akkor, amikor az ásóval nagy erővel a sértett feje irányába ütött, nyilvánvalóan bántalmazási szándékkal cselekedett, azaz a testi sértés okozására az egyenes szándéka terjedt ki. Az alkalmazott eszközből, a kifejtett erőből és az ütés módjából, valamint a bántalmazást megelőző körülményekből pedig az következik, hogy a vádlott eshetőleges szándéka átfogta azt, hogy magatartásának következtében fennáll a súlyos sérülés kialakulásának a lehetősége is. Eziránt azonban közömbös maradt. A vádlottnak tehát az eshetőleges szándéka kiterjedt a bekövetkezett eredményre is. E kiegészítés azért vált szükségessé, mert az elsőfokú bíróság egyáltalán nem foglalkozott a vádlotti tudattartalommal.

A másodfokú bíróság a korábbiakban már kifejtette, hogy egyetértett ugyanakkor az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, mely szerint a vádlott javára jogos védelmi helyzet nem állapítható meg. Helyesbíti azonban az elsőfokú ítélet indokolásának 6. oldal 2. bekezdésének utolsó mondatát: az elkövetéskor hatályban lévő törvényi rendelkezésekből, azaz a Btk. 29. § (2) bekezdéséből az következik, hogy a törvény a továbbiakban már nem tesz különbséget aközött, miszerint az ijedség vagy a menthető felindulás kizárta vagy csupán korlátozta a védekezőt az elhárítás szükséges mértékének a felismerésében. Ilyen esetekben is felmentő rendelkezés meghozatalának, nem pedig a büntetés korlátlan enyhítésének lenne helye. Tekintettel

arra, hogy az ügyben a jogos védelem megállapítására nem került sor, ezért ezt csak a teljesség és a pontosítás végett tartotta szükségesnek az ítélet tábla megjegyezni.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket helyesen tárta fel és azok súlyának megfelelő büntetést szabott ki, aminek enyhítésére, így különösen intézkedésként próbára bocsátás alkalmazásának lehetőségére nem látott alapot. Ez utóbbi szankció ugyanis nem szolgálná kellően a büntetési célok hatékony megvalósítását. A számba vett enyhítő körülményekre tekintettel az elsőfokú bíróság a fokozatosság elvét is figyelembe véve az enyhítő § alkalmazásával közérdekű munkát szabott ki a vádlottal szemben. Ez kellően arányos büntetés a vádlott által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyával. Alkalmazásának nem akadályozza az - amire a védő hivatkozott -, hogy a vádlott a mezőgazdasági munkavégzése mellett ennek nem tudna eleget tenni.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla a védelmi fellebbezést mind a felmentésre, mind az enyhítésre irányuló részében alaptalannak tartotta, ezért az elsőfokú ítéletet - a rendelkező részben írt helyesbítéssel - a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helyben hagyta.

A vádlottat a Be. 381. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 338. § (1) bekezdésére, valamint a 7/2002. (III.30.) IM rendeletre - kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére.

A vádlott által felmutatott személyi igazolvány alapján helyesbítette személyazonosító okmányának a számát, melyet egyébként az elsőfokú iratok is tartalmaztak (6. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal).

A végzés ellen a Be. 386. § (1) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2011. október 20.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva s.k.	Dr.Cserhádi Ágota s.k.	Dr.Katona Tibor s.k.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

A Szegedi Ítélet tábla Bf.II.268/2011/4. számú végzése és a Csongrád Megyei Bíróság 3.B.338/2011/6. számú ítélete a jelen végzés folytán a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2011. október 20.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő